

A 1694/välfärd

Framlagt av:
Den vänstersocialistiska
gröna gruppen

Behandlas i:
Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 16-00280-1

Medlemsförslag om ett stärkt nordiskt samarbete för att värna flyktingar och asylrätten

Förslag

Den vänstersocialistiska gröna gruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar De nordiska regeringarna

att de nordiska länderna samarbetar för att värna asylrätten och tillsammans lösa flyktingmottagandet

att de nordiska länderna ser till att avveckla gränskontroller mellan sina länder för att värna den nordiska passfriheten

att de nordiska länderna inrättar ett nordiskt samarbete kring migration och integration med återkommande möten på ministernivå

att de nordiska länderna undersöker hur man i samarbete med FN kan förbättra mottagandet, säkerställa asylrätten

att de nordiska länderna samarbetar för att underlätta familjeåterförening i Norden

att de nordiska länderna arbetar tillsammans för en översyn av Dublinförordningen

Bakgrund

Vågen av människor på flykt har fått de nordiska länderna att tävla om vem som har den mest restriktiva asylpolitiken. I stället för att svara med samarbete för att möta människor på flykt ser vi nationell egoism. Nu inskränks ett av de viktigaste framstegen i det nordiska samarbetet, den fria rörligheten och passfriheten mellan våra länder. Bristen på samarbete mellan våra länder förvärras av att högerpopulistiska partier sitter i nordiska regeringar och påverkar politiken i våra länder. Deras politik med stängda gränser innebär inte bara inskränkningar i asylrätten, den trasar också sönder det nordiska samarbetet. Vänsterpartierna i de nordiska län-

derna vill att länderna i stället arbetar tillsammans för att svara på flyktingsituationen och för att rädda den nordiska passunionen.

Vi ser hur nordiska länder medvetet har försvårat för människor att använda sin rätt att söka asyl. Det är en farlig utveckling som äventyrar asylrätt och mänskliga rättigheter.

Det går inte att bygga ett fungerande arbete på det sättet. Svaret på flyktingsituationen i världen behöver tvärtom handla om att arbeta tillsammans. Det kan ske på olika nivåer – i Norden, i Europa och i FN – beroende på de politiska förutsättningarna. I detta läge, när EU:s politik har stora utmaningar, är det särskilt viktigt att de nordiska länderna börjar samarbeta. Vi vill att de nordiska regeringarna omedelbart möts och diskuterar hur vi kan svara på den här situationen tillsammans.

Rätten för de på flykt att söka asyl i det land man befinner sig i måste bevaras. Samtidigt behöver vi bygga ut det gemensamma ansvaret och fördelningen av de som behöver skydd. Ett av resultaten från diskussioner mellan de nordiska länderna skulle kunna vara miniminivåer för hur människor som kommit hit tas emot. Det kan handla om regler och praktiskt samarbete för familjeåterförening. Så kan kapplöpningen mot botten förhindras samtidigt som varje land kan ha mer generösa och humana regler. Vi vill se över möjligheterna att underlätta familjeåterföreningar genom samordning och samarbete mellan de nordiska ländernas ambassader utanför Norden.

De nordiska länderna behöver gå från att sätta press på flyktingarna, till att sätta press på EU att ta tag i situationen. Dagens Dublinöverenskommelse fungerar inte och måste ersättas med ett system som garanterar asylrätten och fördelar ansvaret rättvist. Reglerna om behandling av asylsökningar i det första ankomstlandet måste omprövas då de skapar ett orimligt tryck på vissa länder. Familjeåterförening måste vara prioriterad och kunna ske smidigt.

Svaret kan inte vara att passivt låta stora flyktingläger växa fram i Grekland, Italien eller Makedonien. Svaret kan inte heller vara att Turkiet ska agera som EU:s gränspolis, i utbyte mot att vi tyst avstår från att kritisera de politiska förförelserna i Turkiet.

Europa behöver en ny överenskommelse, med tydliga och rättvisa principer för hur vi tillsammans fördelar de uppgifter vi behöver ta itu med. Det kräver en fördelning av ansvar för flyende på europeisk nivå. Så många europeiska länder som möjligt bör delta i en gemensam solidarisk fördelning av flyktingar.

Tyvärr tyder mycket på att EU inte förmår samla sig för en realistisk lösning, därför är vi öppna för att ta initiativ i en koalition av länder som är villiga att gå före och bidra till en hållbar situation.

En tredje möjlighet är att FN tar en större roll i den här situationen. Vi är beredda att låta UNHCR spela en större roll i att fördela flyktingar i Europa, vilket har skett tidigare.

Den fria rörligheten i Norden har varit en historisk framgångssaga som gjort våra länder mer dynamiska. Passfriheten, som funnits sedan 1950-talet, har fördjupat och stärkt den nordiska gemenskapen. Det behövs ett tydligt samförstånd om att undvika gränskontroller mellan nordiska länder och aldrig låta dem vara annat än tillfälliga.

Med hårdare gränskontroller och krav på att buss-, tåg- och färjeföretag kontrollerar ID är risken uppenbar att det blir mycket svårt för flyktingar att ta sig till Norden. Det kan leda till fler desperata och farliga flyktförsök

Nordiska rådet

A 1694/välfärd

Framlagt av:
Den vänstersocialistiska
gröna gruppen

Behandlas i:
Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 16-00280-1

samtidigt som det gynnar flyktingsmuggling. Vi bidrar då till en dominoeffekt av stängda gränser i Europa. Vi behöver ett ökat samarbete mellan de nordiska länderna för att finna gemensamma lösningar med bevarad asylrätt. Vi är för en reglerad invandringspolitik men vill inte att gränskontroller, id-kontroll och visumkrav används för att faktiskt inskränka tillgången till asyl.

Den som kommer till Norden ska ha samma rättigheter och arbetsvillkor som alla andra löntagare på arbetsmarknaden. Det ska till exempel aldrig vara så att ett företags beslut att säga upp eller anställa någon avgör om personen får asyl. Vi vill inte försvaga arbetsrätten för flyktingar och skapa ett B-lag på arbetsmarknaden. I stället vill vi ta vara på flyktingars yrkeskunskaper och genomföra satsningar på utbildning och språkkunskaper.

Den nordiska arbetsmarknaden hänger tydligt samman. Därför behöver vi motverka social dumpning och utnyttjande på arbetsmarknaden.

Vi måste ta tillvara de möjligheter som finns, främst via FN, för att söka en politisk lösning på konflikten i Syrien. De nordiska länderna behöver verka gemensamt för en aktiv förhandlings- och fredsprocess. Vi vill att de nordiska länderna gör en gemensam, långsiktig satsning på högre nordiskt bistånd till hjälp i Syrien och dess grannländer. Biståndet måste bestå såväl av humanitärt stöd som långsiktiga satsningar på exempelvis barns utbildning. Vi vill se en beredskap i världens rika länder för en Marshall-hjälp i ny tappning, den dag freden är tillbaka i länder som slagits sönder av krig. Då behövs det omfattande stöd till uppbyggnaden av demokratiska institutioner och infrastruktur.

Så länge den akuta krisen varar kommer det också att behövas direkta livräddande insatser i Europa. Vi vill att de nordiska länderna tar ett gemensamt initiativ för att öka räddningsinsatserna i Medelhavet och arbetar för att få till stånd en gemensam europeisk räddningsinsats i Medelhavet.

Regeringarna i de nordiska länderna måste omedelbart mötas för att lösa de utmaningar som vi står inför. Den nordiska vänstern har förslagen som bevarar asylrätten och det nordiska samarbetet. Vi kräver att våra regeringar tar ansvar för situationen och söker gemensamma lösningar.

København, 13 oktober 2016

Christian Juhl (EL)

Christian Poll (ALT)

Håkan Svenneling (V)

Iddimangiiu Bianco (IA)

Paavo Arhinmäki (vänst)

Steingrímur J. Sigfússon (VG)

Torgeir Knag Fylkesnes (SV)

Nordiska rådet

A 1694/välfärd

Framlagt av:

Den vänstersocialistiska

gröna gruppen

Behandlas i:

Utskottet för välfärd i Norden

J.nr. 16-00280-1